

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2022, în privința inculpatului

Terzi Alexandr XXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>01.12.2021 – 09.12.2021,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>04.01.2022 – 22.02.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>10.05.2022 – 27.06.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 09 decembrie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Terzi Alexandr a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 09.12.2021, cu includerea perioadei arestării preventive de la 09.11.2021 până la 09.12.2021.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părții vătămate Piveni-Proțenco A. prejudiciul moral în mărime de 25.000 lei și material în sumă de 8.000 lei

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Terzi Alexandr, la data de 09 noiembrie 2021, orele 17:55, fiind în scara blocului locativ situat în mun. XXXX, str. XXXX, loc care, prin natura și destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, circumstanțe ce califică fapta ca fiind săvârșită în public, conform art. 131 Cod penal, acționând cu intenție directă, din motive huliganice, încălcând ordinea publică, care s-

a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, agresiune verbală, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, demonstrativ, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, a lovit de mai multe ori cu un topor în ușa apartamentului cu nr. XX, unde domiciliază Piveni-Proțenco Alexandra, deteriorând-o și amenințat-o pe Piveni-Proțenco Alexandra cu moartea, amenințare pe care ultima a perceput-o ca reală.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Dat fiind că probele administrate confirmă în totalitate vinovăția inculpatului, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, ca huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, că a recunoscut vina și s-a căit de cele comise, anterior nu a fost condamnat, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin aplicarea pedepsei cu închisoare.

3. Avocata Natalia Saitarlî a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa inculpatului să fie suspendată pe un termen de probă.

Apelanta a invocat că instanța nu a luat în considerație faptul că există o alternativă de pedeapsă prevăzută de legiuitor, or, conform art. 62 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. În speță, pedeapsa aplicată poate influența negativ asupra condamnatului, dar și asupra familiei sale.

Prin urmare, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, pentru sancționarea și reeducarea inculpatului, care nu a avut antecedente penale, are la întreținere un copil minor, este posibil de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea termenului de probațiune.

3.2. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa să-i fie suspendată pe un termen de probă.

Apelantul a invocat că instanța incorect a evaluat ordinea aplicării pedepsei conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căruia urma să stabilească o pedeapsă cu închisoare până la 2 ani și 6 luni, deoarece articolul prevede reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

Mai mult, instanța de fond, aplicându-i o pedeapsă cu închisoare, nu a ținut cont că el are la întreținere un copil minor, care astfel, va fi privat de susținere financiară.

Referitor la acțiunea civilă, suma admisă este exagerată și nefondată deoarece partea vătămată nu a prezentat sau argumentat careva dovezi privind prejudiciul moral cauzat.

4. Potrivit deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2022, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează: „*Procesul penal în privința lui Terzi Alexandr, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (3), art. 287 Cod penal se încetează în temeiul art. 1 și 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021.*

În rest, sentința se menține”.

Instanța de apel a statuat că conform alin. (1) și (3), art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, în vigoare din 31 decembrie 2021, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Potrivit alin. (4), art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la alin. (3), art. 287 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave și în calitate de pedeapsă, legiuitorul a prevăzut pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Inculpatul a săvârșit fapta imputată la data de 09 noiembrie 2021, adică până la adoptarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Totodată, cererea apărătorului privind încetarea procesului penal în privința inculpatului, în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, a fost semnată personal și de către inculpat, care a confirmat acordul său privind aplicarea actului de amnistie.

De rând cu aceasta, infracțiunea prevăzută la alin. (3), art. 287 Cod penal, imputată inculpatului nu este inclusă în art. 6 al Legii sus menționate, privind neaplicarea prevederilor art. 1 – 5, din prezenta Lege, și respectiv cade sub incidența aplicării actului de amnistie.

Respectiv, la caz sunt întrunite toate criteriile pentru aplicarea în privința inculpatului a actului de amnistiei cu încetarea procesului penal.

În acest sens, sunt nefondate argumentele procurorului că prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, nu pot fi aplicate în cazul din speță, dat fiind că cauza penală se află la etapa judecării apelurilor, și nu cea de judecare a cauzei în prima instanță.

Ori, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe. În baza apelului se face o nouă judecată în fond

a cauzei și la judecarea acesteia, instanța de apel urmează să se pronunțe asupra chestiunilor de fapt și de drept prevăzute la art. 385 CPP.

Respectiv, din perspectiva celor indicate în practica judiciară națională, este greșită poziția procurorului, privind imposibilitatea aplicării actului de amnistie în prezenta cauza penală.

Cu atât mai mult, amnistia a fost adoptată după pronunțarea sentinței în prima instanță.

Este neîntemeiat și argumentul procurorului precum că inculpatul urmează să fie liberat doar de pedeapsa penală și nu de răspundere penală, deoarece prevederile alin. (1), art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, stipulează în mod cert că, chiar și la judecarea cauzei, procesul penal urmează să fie încetat în totalmente.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscriptie Cahul, Dumitru Calendari, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

Recurentul invocă că potrivit prevederilor art. 389 alin. (1), (4) pct. 2) Cod de procedură penală, ”(1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. (4) Sentința de condamnare se adoptă: 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2) lit. a), b), c), e), f), g) Cod penal.

Din conținutul alin. (6) din același articol rezultă, că la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Nu este clar, de ce instanța de apel a încetat procesul penal în temeiul prevederilor art. 1 și 2 a Legii privind amnistia nr. 210 din 29.07.2016, adică cu liberarea inculpatului de răspundere penală, dar nu l-a liberat de executarea pedepsei penale, soluție ce corespunde prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 24 Cod penal, persoana care a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică nu poate fi liberată de răspundere penală.

S-a constatat că Terzi Alexandr a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică, circumstanță recunoscută de instanța de fond ca circumstanță agravantă a răspunderii penale în temeiul art. 76 alin. (1) lit. j) Cod penal, respectiv, în cauză nu este posibilă liberarea de răspundere penală în temeiul art. 107 Cod penal.

Totodată, cauza penală s-a aflat la etapa căilor ordinare de atac, apelul, când nu se judecă cauza, ci se judecă apelurile, fiind deja depășită faza judecării cauzei în prima instanță, potrivit capitolelor I și III din Titlu II ”Judecata” din Partea specială a Codului de procedură penală.

Or, potrivit prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova din 23 decembrie 2021, este stipulat că prevederile acesteia se aplică la etapa judecării cauzei, art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243/2021.

Astfel, la etapa judecării apelului, după cercetarea judecătorească și dezbateri, nu este posibilă încetarea procesului penal în temeiul legii cu privire la amnistie, conform art. 107 Cod penal, dar pronunțarea sentinței de condamnare, cu stabilirea pedepsei, cu liberarea de executarea ei.

De asemenea, potrivit art. 225 alin. (2) Cod de procedură penală - (2) La adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere.

Astfel, admiterea acțiunii civile este posibilă doar în urma adoptării unei hotărâri de condamnare a inculpatului (pct. 26, 27 din HP CSJ nr. 5 din 19.06.2006 "Privind sentința judecătorească").

Soluția de încetare a procesului penal duce la nesoluționarea acțiunii civile.

Respectiv, menținerea sentinței de condamnare este necesară și prin prisma soluționării acțiunii civile.

Motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar.

Potrivit părții descriptive a deciziei, instanța de apel a argumentat soluția privind încetarea procesului penal.

Conform dispozitivului deciziei a dispus: "Se casează parțial sentința din 09 decembrie 2021, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și se pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează".

Prin urmare, soluția prevăzută la art. 389 CPP este sentința de condamnare, cu posibilă aplicare a prevederilor pct. 2 din alin. (4).

Însă, în continuare, contrar celor dispuse, instanța de apel dispune: "Procesul penal în privința lui Terzi A., recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (3), art. 287 Cod penal, se încetează".

Adică, soluția prevăzută la art. 391 CPP este sentința de încetare a procesului penal.

În drept, recursul este bazat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului *se aplică regulile generale* pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1. Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și

pronunță o nouă hotărâre, **potrivit modului stabilit, pentru prima instanță**. În corespundere cu art. 414 alin. (1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată **în conformitate** cu prevederile prezentului cod, **exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale**. Potrivit art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate **numai cu condiția includerii lor** în prezentul cod.

Astfel, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod. Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală **nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă**. Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă **în ședința preliminară** s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal **nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit**. Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței **de condamnare**, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă **cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei** conform art. 107 din Codul

penal. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal. Conform art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate **constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului**. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, **dar îl liberează de pedeapsă** pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței. Potrivit art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Potrivit jurisprudenței naționale, apelul este o cale de atac ordinară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecări, în vederea reformării hotărârii nedefinitive. Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, **provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept**. Apelul este și o cale de reformare a hotărârii. În cazul admiterii lui, hotărârea atacată este desființată integral sau în parte, iar cauza va primi o nouă rezolvare în instanța de apel. În baza apelului se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 - Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 1.*).

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, **aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei**. Art. 2 alin. (1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza conform regulilor generale, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*) dispunând în dispozitiv neclar că: „Procesul penal în privința lui Terzi Alexandr, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (3), art. 287 Cod penal se încetează în temeiul art. 1 și 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021”, nu a indicat aliniatul respectiv al art. 2 din Legea menționată și nu a respectat procedura de aplicare a actului de amnistie prevăzute de legea procesual penală enunțată supra.

Ori, art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală prevede clar că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate **numai cu condiția includerii lor** în prezentul cod.

Prin urmare, normele cu caracter procesual din respectiva Lege cu privire la amnistie, sunt aplicabile doar în măsura în care nu contravin Codului de procedură penală.

Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (*art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) CPP*).

Ulterior însă, dat fiind că **procedura continuă în mod obișnuit** (*art. 332 alin. (5) CPP*), instanțele **de fond și de apel** (*art. 413 al. (1), art. 415 al. (1) pct. 2), 419 CPP*), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea **sentinței sau deciziei, de condamnare**, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - **cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei** (*art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 CPP*).

În același timp, art. 391 Cod de procedură penală (*Sentința de încetare a procesului penal*), **nu prevede** că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta **o sentință de încetare** a procesului penal **în cazul aplicării actului amnistiei**, cât, de altfel, și a prescripției.

Ori, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (*art. 332 al. (5), 384 CPP*), doar în cadrul adoptării unei **sentințe sau deciziei (instanței de apel) de condamnare**, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului **în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală**, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (*art. 1 al. (1), art. 7 al. (1) – (8) CPP*);

Totodată, circumstanțele de drept enunțate supra generează netemeinicia argumentului recurentului că actul de amnistie nu ar fi aplicabil de către instanța de apel, cât și a celui că **în conformitate cu art. 24 Cod penal, persoana care a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică nu poate fi liberată de răspundere penală**. Ori, în situația dată inculpatul **nu este liberat de răspundere penală** (*art. 107 al. (1) CP*), aplicarea actului de amnistie, printr-o sentință de încetare sau de condamnare, reprezentând un caz de nereabilitare a persoanei.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2022, în privința inculpatului Terzi Alexandr XXXX și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 05 august 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico